

MEDKULTURNI DIALOG

Suzana Šapek, prof. matematike in fizike, Šolski center Ravne, Srednja šola Ravne

Spodbujanje medkulturnega dialoga, ki zajema odprt in strpen, predvsem pa enakovreden odnos med ljudmi različnih sociokulturnih, verskih, jezikovnih in etničnih skupnosti, postaja vsakodnevno delo vseh učiteljev, saj z medkulturnim učenjem želimo ozaveščati in dvigniti zavest otrok, mladih in ostalih glede medkulturne različnosti in medkulturnega dialoga ter krepiti pozitivno naravnost do drugačnosti. Čedalje več je dijakov, ki prihajajo od drugod, čedalje več je otrok s posebnimi potrebami, skratka drugačnost je vsakdanjik, s katerim se srečujemo v šoli vsak dan in vedno pogosteje.

Medkulturni dialog je lahko orodje za preprečevanje in reševanje konfliktov skozi spodbujanje spoštovanja človekovih pravic, zato sem se odločila, da bom s skupino dijakov drugega letnika srednje tehniške usmeritve posebno pozornost namenila spodbujanju medkulturnega dialoga.

TEORETIČNA IZHODIŠČA PROJEKTNEGA DELA

Ena od oblik učenja v šoli je projektno delo, ki lahko zelo obogati klasičen pouk, saj je znanje pridobljeno na ta način bolj poglobljeno in trajnejše. Marentič Požarnikova (2003) pravi, da je kakovostno učenje tisto, ki dijaka celostno, miselno in čustveno aktivira. Učenje je uspešnejše, če dijak do cilja pride s samostojnim iskanjem in razmišljanjem, s smiselnim dialogom v skupini, s postavljanjem in preizkušanjem hipotez, in sicer na ta način, da je zanj osebno pomembno in vpeto v resnične življenjske okoliščine (prav tam). Vse to lahko zagotovi projektno delo.

Projektno delo je čedalje bolj pomembno na izobraževalnem in poklicnem področju, česar se na Srednji šoli Ravne zavedamo in v vsakem šolskem letu izpeljemo dva projektna tedna. Temo vsakega projektnega tedna določimo na podlagi pobud aktivov učiteljev posameznih predmetov, tako da so teme res zelo različne.

Vsak projekt je enkratna in časovno omejena organizacijska tvorba, ki ima svoj začetek in konec, ko so doseženi zastavljeni cilji (Atlagič idr. 2006). Dijaki imajo možnost, da se naučijo sodelovati z drugimi, kar je zelo pomembno tudi za delo v nadaljnjem poklicnem življenju. Kot

mentorica imam pri projektne delu pomembno usmerjevalno in intervencijsko vlogo, ki zajema tudi pripravo na delo z dijaki in ustvarjanje čim boljše klime (Bahovec idr. 2007).

Faze, po katerih smo si zamislili projektno delo, so (Bahovec idr. 2007):

- iniciativa,
- zasnova projekta,
- načrtovanje,
- izvedba in
- sklepna faza – predstavitev.

Vloga dijakov je pri projektne delu v primerjavi s klasičnim poukom spremenjena, saj morajo opravljati tudi tiste dejavnosti, ki jih pri klasičnem pouku opravljajo le učitelji (Žužej 1991), pri tem pa moramo paziti, da nas ne zavedejo le interesi dijakov, saj moramo doseči zastavljene učne cilje. Vsakemu je treba dodeliti vlogo, ki je v skladu z njegovimi osebnostnimi značilnostmi, znanjem in s sposobnostmi, pri čemer se mora vsak posameznik zavedati odgovornosti, ki jo s tem dobi (Atlagič idr. 2006).

Tako učiteljem kot dijakom daje projektne delo veliko zadovoljstva, uspehi so vidnejši ali, kot opiše Žu-

Pri projektne delu se odpre nepredvidljivo bogata paleta variant projektne učne dela in nemogoče je predvideti vsa spoznanja, znanja, vse vzgojne učinke, vsa nova ustvarjalna hotenja.

žejeva (1991) – pri projektne delu se odpre nepredvidljivo bogata paleta variant projektne učne dela in nemogoče je predvideti vsa spoznanja, znanja, vse vzgojne učinke, vsa nova ustvarjalna hotenja, nemogoče je predvideti vse notranje, čustvene in s tem v zvezi miselne polemike, veliko ustvarjalnost, ki se kaže v bogatejšem govornem in pisnem izražanju ter umetniškem ustvarjanju. Na ta način dela naj bi bil sprožen razvoj vseh dijakovih osebnostnih sposobnosti na kognitivnem, psihomotoričnem, socialnem področju, ob samoaktivnosti in notranji motivaciji.

PROJEKTNI TEDEN NA TEMO MEDKULTURNI DIALOG

Šola v letnem delovnem načrtu določi, kdaj bo potekal posamezni projektne teden. Učitelj – mentor si izbere skupino, s katero bo delal. Izbere temo in določi cilje projektne delo.

Opisala bom, kako je potekal projektne teden na temo Medkulturni dialog.

S skupino enajstih dijakov drugega letnika računalniških tehnikov smo se odločili, da bomo podrobneje spo-

znali problematiko medkulturnega dialoga, saj se danes čedalje pogosteje srečujemo z nam drugačnimi.

Najprej smo se pogovorili o sami temi, vsak je povedal, kaj meni o tej problematiki, izmenjali smo si izkušnje, ki jih imamo na tem področju in naredili plan dela.

Cilji projektnega tedna na temo Medkulturni dialog:

- zavedati se, kako pomemben je medkulturni dialog;
- razvijati odnos do medkulturnosti;
- znati poiskati informacije s pomočjo različnih virov, ki so na voljo;
- razvijati kulturo dela in pravilen odnos do njega;
- razvijati kulturo poslušanja;
- sodelovati v vseh delovnih korakih, od zasnove, načrtovanja, sporazumevanja, uresničevanja do vrednotenja rezultatov;
- spoznavati delitev dela kot pogoj za uspešno opravljanje sestavljenih nalog;
- se medpredmetno povezati s slovenščino, sociologijo in računalništvom;
- poiskati, kje in kaj je v literaturi napisanega o medkulturnem dialogu;
- izdelati plakate;
- napisati in oblikovati elektronske prosojnice;
- pripraviti govorni nastop.

Dijaki so na spletu poiskali, kaj je medkulturni dialog in kaj so njegovi cilji. Zapisali so: medkulturni dialog stremi k mirnemu in uspešnemu sožitju narodov v skupnem prostoru; je orodje za preprečitev in razrešitev konfliktov s pomočjo večjega spoštovanja človekovih pravic, demokracije in vsesplošne pravičnosti.

Cilji in namen medkulturnega dialoga so:

- izmenjava in razumevanje pogledov na svet, drugačnih od lastnega;

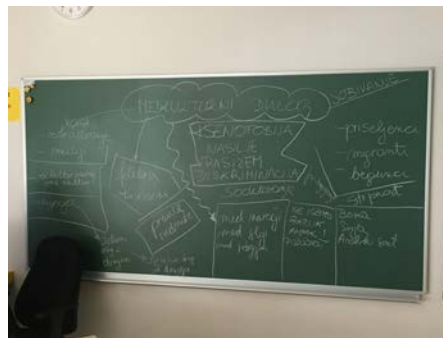
- prepoznavanje razlik in podobnosti med kulturami ter njihovimi običaji;
- reševanje vsakršnih sporov brez nasilja;
- premostitev predsodkov do drugačnosti;
- omogočati neomejeno mobilnost na področju umetnosti, znanosti in izobraževanja (Wikipedia 2017).

Medkulturni dialog se najpogosteje pojavlja v evropskem prostoru, kjer je zaradi stičišča mnogih narodov in jezikov, velikega priseljevanja in širjenja EU, nastala potreba po vzpodbujanju spoštovanja drugih kultur.

Potek projektnega dela

PONEDELJEK:

- Pogovorili smo se o temi Medkulturni dialog;
- izmenjali smo si predloge in ideje;
- naredili smo plan dela po dnevih;
- oblikovali smo miselni vzorec na tablo;
- začeli smo iskati podatke.

Slika 1: Miselni vzorec

TOREK:

- Ogledali smo si oddajo o multikulturalnosti na YouTubeu in še nekaj posnetkov na to temo;
- obiskali smo Koroško osrednjo knjižnico dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem, kjer smo poiskali ustrezno literaturo.

Slika 2: Ogled oddaje o medkulturnosti

SREDA:

- Poslušali smo besedila slovenskih izvajalcev rapa (Murat&Jose, Nip-ke) na to temo;
- izdelovali smo plakate.

Slika 3: Izdelava plakatov

ČETRTEK:

- Do konca smo izdelali plakate;
- oblikovali smo elektronske prosojnice;
- pripravili smo se na predstavitev.

Slika 4: Plakat 1

PETEK:

- Predstavitve dela naše skupine na tem projektnejem tednu drugim skupinam na sklepni prireditvi;
- predstavitev naših plakatov.

Dijake je treba motivirati in jih pripraviti na delo. Dobro je treba pripraviti potek dela, da so dijaki

motivirani v vseh fazah dela. Uporabiti je treba različne metode dela, multimedijška sredstva,

Slika 5: Plakat 2

skratka projektno delo naj bo čim bolj razgibano in zanimivo. Manjša skupina dijakov zagotavlja lažje delo. Zaradi »neklasičnega« pouka so dijaki bolj pripravljeni na sodelovanje. Na ta način pridobivajo novo znanje, so kreativni, se smiselno vključujejo v delo, vsak želi prispevati svoj delež, vsak najde svojo priložnost in tako razvija dobro samopodobo.

Dijaki so pri projektne delu ustvarjalnejši in inovativni, iznajdljivi, domiselni, izvirni. Delo opravljajo z navdušenjem in zavzeto. Razvijajo sposobnost samostojnega opazovanja, primerjanja, povezovanja in logičnega sklepanja ter sposobnost samostojnega poročanja. Dijaki pokažejo svoja močna področja. Ker so to dijaki, ki so jim nove tehnologije zelo blizu, radi pokažejo svoje znanje in spretnosti na tem področju. Izdelajo zanimive elektronske prosojnice, velikokrat s humornimi elementi, ki obogatijo projektno delo.

Na način projektne dela pridobljeno znanje je bolj poglobljeno in trajnejše.

SKLEPNA MISEL

Kar nekaj je prednosti projektne dela, predvsem so to ustvarjalnost, inovativnost, drugačen način dela, bolj odprta in iskrenjša komunikacija, boljša motivacija ipd. Dijaki so zelo dobri v iskanju informacij po spletu, takoj se opazi, da je to generacija, ki jim je splet blizu. Pri projektne delu postajajo samostojnejši, razvijajo sproščeno izražanje pogledov,

mnenj in stališč. Še posebej so jim blizu dela slovenskih izvajalcev rapa. Ko pa smo se pogovarjali o njihovih besedilih, pa so priznali, da so njihov pomen v celoti spoznali šele zdaj. Besedila teh izvajalcev so v bistvu zelo sporočilna, globoka in lahko spremeni misljenje mladih glede spolne drugačnosti, ksenofobije, rasizma ipd. Izvajalci rapa opozarjajo na sovraštvo med ljudmi, hinavščino, zahrbtnost, laži, politične spletke ipd.

»Različnost bogati prihodnost.«

Zato je treba »odpreti srca«, »razbiti stereotipe.«

Saj »taka logika je mimo«, zato »širimo pozitivno.«

Zasledili smo tudi misli, da »različnost bogati prihodnost«, kar smo še posebej poudarili, zato je treba »odpreti srca«, »razbiti stereotipe«, »vsi pod enim soncem«; »čas leti mimo – na koncu vsi zgubimo«, saj »taka logika je mimo«, zato »širimo pozitivno«.

Slika 6: Plakat 3

Porodila se nam je ideja, da bi na enega od naslednjih projektne tednov lahko povabili katerega od slovenskih izvajalcev rapa, da bi lahko povedal, kako so nastala besedila, kaj želi sporočiti ...

Zanimiva je bila ugotovitev, da tudi hrana združuje. To smo poimenovali »multikulinaričnost«, saj imamo vsi radi čevapčiče, burek, kebab, kitajsko hrano, suši ... Dijak, ki rad riše, je to prikazal na plakatu.

Slika 7: Risanje na plakat

Slika 8: Plakat 4
»Multikulinaričnost«

Projektne tedni imajo tako izobraževalni kot vzgojni pomen, zato so še kako pomembni. Še posebej, če je tema takšna, kot je bila ta – medkulturni dialog. Spoznala sem, da je dobro vplivalo na to projektne skupino, da smo govorili o tej problematiki, ker imajo v razredu avtista, ki je drugačen od njih. Začeli so razmišljati drugače. Na splošno so take teme, ki zajemajo splošne družbene probleme, dobra popotnica mladim za naprej.

Slika 9: Plakat 5

LITERATURA

Atlagič, G., Ciglič, I., Černilec, J., Gorjan, M., Krošl, K., Maher, N. in Ravbar, J. (2006) *Projektno delo: gradivo za učitelje*. Ljubljana: Center RS za poklicno izobraževanje.

Bahovec, I., Bezič, T., Kranjc, A.,

Slivar, B. in Zupanc, B. (2007) *Ocenjevanje v novih programih srednjega poklicnega in srednjega strokovnega izobraževanja*. Ljubljana: Center RS za poklicno izobraževanje.

Marentič Požarnik, B. (2003) *Psihologija učenja in pouka*. Ljubljana: DZS.

Žužej, V. (1991) *Projektno delo*. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo.

Wikipedia (2017) *Medkulturni dialog*. Dostopno na https://sl.wikipedia.org/wiki/Medkulturni_dialog, 10. 11. 2018.

Najzabavnejši stripi na svetu!

Pravkar izšlo: **ZNANSTVENI NAPREDEK JE NAREDIL »POK«**

CALVIN IN HOBBES

Calvin in Hobbes je zabaven strip o duhovitih dogodivščinah navihanega šestletnika Calvina in njegovega plišastega tigra Hobbesa, ki je v njegovih očeh pravi živi tiger in nepogrešljiv prijatelj. Bralci in kritiki Calvina in Hobbesa uvrščajo med trojico najboljših stripov, ki so kadar koli izhajali.

Na voljo tudi:

